

Φώτης Κόντογλου, Η παραγμένη μας ζωή και η ευλογημένη ψυχική ησυχία

Πολιτισμός / Λογοτεχνία - Φιλολογία

Κατερίνα Χουζούρη

«Κάθουμαι κάτω από το τσαρδάκι, κοντά στην ακροθαλασσιά.Τ' αεράκι φυσά, γλυκομουρμουρίζοντας στα δροσερά φύλλα των δέντρων που κρέμονται από πάνω μου. Ανάμεσα στα δεντράκια και στα χαμόκλαρα, κοιτάζω το μαβύ πέλαγο. Δόξα σοι ο Θεός! Φύγανε από πάνω μου οι ανόητες έγνοιες, σαν τον άνθρωπο που λούστηκε και καθαρίστηκε και νοιώθει τον εαυτό του αναπαυμένον. Αληθινά, «ο αλλότριος της ειρήνης, αλλότριος εστί της χαράς»!

Έργο του Φώτη Κόντογλου

Κοιτάζω αντίκρυ μου και χαίρουμαι, ενώ ακούγω τη θάλασσα ν' αλαφροκυματίζει και τα κυματάκια να μουρμουρίζουνε στα φύκια της ακρογιαλιάς. Αντίκρυ βλέπω δυο νησιά, τ' να πισ' απ' τ' άλλο. Το πιο κοντινό φαίνεται καθαρώτατα, μ' όλα τα καθέκαστα. Το άλλο που κρύβεται από πίσω του, γαλανιάζει, έχει ένα δροσερό χρώμα, το χρώμα του νερού. Αερικά βουνά, με έμορφα χαμηλώματα ανάμεσά τους, απλώνουνε από την μια άκρη ως την άλλη. Βλέπω κάβους, έρημες ακρογιαλιές. Εδώ κ' εκεί μίλια μακριά τόνα από τ' άλλο, βλέπω κανένα σπιτάκι, ξεχασμένο στην ερημιά. Ίσως μοναχά το δικό μου μάτι να το πρόσεξε, το κακόμοιρο. Άραγε ποια ψυχή κάθεσαι κει μέσα! Τούτη την ώρα δεν φαίνεται κοντά του ανθρώπινος ίσκιος.

Δυο - τρία πανάκια, βολτατζάρουνε στο πέλαγο. Το ένα είναι μεγάλο, ένα τρεχαντήρι μ' ένα λατίνι. Το καθένα τραβά το μάτι μου. Το κοιτάζω ως που κουράζομαι. Μικραίνει, μικραίνει, ως που σβήνει μέσα στην άχνα του πελάγου και χάνεται μέσα στη θολούρα. Μια ψυχή είναι αυτό το πανί που έσβησε, ένα άνθρωπος. Άραγε ποιο είναι; Έχε γεια, αδελφέ μου, που δεν ξέρω ποιος είσαι, κι ούτε κ' εσύ θα μάθεις ποτές πως σε κοίταξε κάποιος από μακριά, με τόση αγάπη, από μian έρημη ακρογιαλιά, δίχως να φαίνεται καθόλου.

Κάθουμαι και κοιτάζω έτσι ώρες πολλές. Ησυχία είναι μέσα μου, κι απ' έξω η πλάση είναι ειρηνεμένη και βλογημένη. Η βουή του κόσμου σαν να' ναι ψέμμα, ένας βραχνάς που έσβησε και χάθηκε. Δεν έχω έγνοιες, μηδέ φιλοδοξίες. Ο πελαγίσκος

αγέρας σκόρπισε το σμάρι τις σφήκες που ζαλίσανε το κεφάλι μου. Εδώ σε μια ώρα μέσα, ζης όσο δε ζη αληθινά ούτε μέσα σ' ένα χρόνο ο αεικίνητος άνθρωπος της μηχανής και του παρά. Τι λέγω; Κ' εκατό, και διακόσια χρόνια να ζήσει ένας τέτοιος σε τούτον τον κόσμο, δεν θα καταλάβει ό,τι νοιώθει σε μια ώρα ο απομέσα άνθρωπος από το βαθύ μυστήριο του κόσμου!

Δυστυχισμένοι! Εσείς που έχετε την ιδέα πως είσαστε ζωντανοί, γιατί στριφογυρίζετε μέρα-νύχτα, σαν τις μηχανές που προσκυνάτε! Όσο ζωντανές είναι αυτές οι μηχανές άλλο τόσο ζωντανοί είσαστε και σεις. «Υιοί ανθρώπων, ίνα τι αγαπάτε ματαιότητα και ζητείτε ψεύδος;»

Κόντογλου Φ., 2000, Ευλογημένο Καταφύγιο, Αθήνα, , Εκδ. Ακρίτας, σελ.315-316

<http://bit.ly/14UcwnB>